

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serioși nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIBLIOTECA de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Huz. Augenthaler & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, E. Klein, Bernat, Iuliu Leopold (VII. Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garsonă pe o coloană — 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anastro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dărușul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un număr 10 bani. — ATĂT abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 176.

Brașov, Luni-Marți 13 (26) August.

1902.

Șovinism de pe amvon.

(a) Nenumărate sunt ocaziunile, în cari șovinismul maghiar se manifestă în diferitele ei hipostaze.

Cea mai frecventă formă în care îl întâlnim este șovinismul în presă, care dă alarmă de cruciadă contra popoarelor nemaghiare, a căror exstirpare este proclamată ca ultima țintă a politicii maghiare.

Cu acest fel de șovinism ne deprinsesem însă ca țiganul cu scânțele și în bună parte îl puneam pe socotela scribilor perciuinați, a căror profesiune este agitația nesăbuită în privra naționalităților.

O altă specie de șovinism este șovinismul de la tribuna politică, cu care ne întâlnim de asemenea dălc în parlament, cât și în diferitele intruniri politice ale tuturor partidelor din această țară.

Libertatea presei și a cuvintului însă fiind un punct cardinal al tuturor constituțiilor moderne, nu ne-am puté supéra, decât compatriotii noștri maghiari ar face numai us de ea și nu abus și nu ne-am supéra, decât am puté dice și noi cu vechiul adagiu latin: „Hanc veniam damusque petimusque vicissim“.

Dat fiind însă abuzul ce-l fac mercenarii condeiului și ai cuvintului cu această libertate în presa adversă și la tribuna politică adversă, pe când nouă ne stă la spate procurorul, chiar și când am vrea să facem us legal și constituțional de ea, nu ne rămâne, decât să constatăm cu regret acest lucru și să stigmatism ca o apariție abnormală ceea ce vedem, că se petrece pe acest teren.

Mai sunt însă și alte terenuri pe cari vedem manifestându-se șovinismul și cari după toate condițiunile adevăratei libertăți, ar trebui să fie considerate ca sanctuare și scutite de libertinajul degenerat.

Acestea sunt: fotoliul ministeriului public, catedra și amvonul.

Cine nu știe însă, că la noi și pe aceste terenuri s'au văcut crescând în belșug floricelele șovinismului!

Cine nu știe, că s'au găsit procurori, cari s'au lăsat influențați de curentul bolnăvicios, și de la înălțimea scaunului, ce-l ocupau, au pronunțat cuvinte adenc jignitoare pentru compatrioții de altă limbă, cu toate că datoria lui era, de a se mărgini la stabilirea și fixarea elementelor de penalitate în cestiunea adusă la bara justiției.

Er catedrele învățământului public?

De câte-ori au fost ele profanate, propagându-se dela înălțimea lor cea mai descreerată ură de rasă! Ne este încă în recentă memorie elucubrațiunea unui profesor, publicată înainte de asta cu 2—3 ani în anuarul unui gimnasiu de stat înființat abia de un deceniu în mijlocul unei populațiuni nemaghiare, cu scop de a îndeplini acolo o misiune „patriotică“. Acea elucubrațiune insulsa direct și fără incunjur naționalitățile.

Credeam că a rămas nepângărit cel puțin amvonul.

Ne-am înșelat.

În ziua de Sf. Stefan a. c. am asistat din întâmplare la un serviciu divin într'o biserică dintr'un orașel locuit, și mai ales incungiurat, de o populație nemaghiară, românească și săsescă.

Sfântul Stefan a fost pentru Unguri un rege mare, pentru-că el a fost acela, care i-a făcut să părăsescă legea păgânescă și primind creștinismul se se facă accesibili pentru civilizațiunea europeană.

Cu tot dreptul îl serbeză deci Ungurii pe acest rege, pentru-că în adevăr multă recunoștință îi datoresc.

Dér în biserica reformată din Ibașfaléu, predicatorul festiv d-l Koréh Endre — căci despre acesta e

vorba — ce credeți, cum a celebrat memoria primului rege ungar?

Póte credeți, că a pronunțat o umilă rugăciune, în care se fi mulțumit Celui de sus pentru favorurile de cari au fost împărtașiți Ungurii în atâtea sute de ani? O rugăciune, în care se fi implorat ajutorul și binecuvântarea Atotputernicului pentru viitor?

Dómne feresce!

D-l Koréh Endre, șovinistul predicator de la Ibașfaléu, a proclamat de pe amvon ura de rasă, ocărind popóarele, pe cari Ungurii le-ar fi primit cu generositate la sinul lor și cari ați ar răsplăti generositatea Ungurilor cu „mârșavă ingratitude“.

Aici în această țară, spunea d-l Koréh, totul trebuie să devină maghiar și cuvinte de anatema și de amenințare a aruncat asupra celor, cari se vor opune procesului de asimilație.

Am rămas înmărmuriți, vădend până unde a pătuns bóla șovinismului, urcând chiar treptele amvonului, de unde ar trebui să se propovăduescă iubirea și pacea, conform frumóselor precepte cuprinse în evanghelia lui Christos.

Nu cunóscem pe d-l Koréh Endre, dér credem, că nu este primul său debut pe terenul șovinismului, deóre-ce organul național săsesc din Sibiu, reproducend entrefilet-ul nostru de mai deunăđi relativ la predica sa, îl caracterisează cu următoarele cuvinte: „Unsere Leser kennen den jungen Streber zur Genüge“.

Nu putem sci momentan nici aceea, decât avem de a face cu un fapt isolat, orî că tot de spiritul lui Koréh sunt animați toți predicatorii „evangheliei reformate“.

În tot cazul predica dela Sf. Stefan, pronunțată în biserica reformată din Ibașfaléu, pórtă mai mult caracterele distinctive ale psychopatologiei, de cât ale evangheliei.

Limba maghiară în școlile noastre.

În numărul său dela 23 August a. n. „Libertatea“ din Orăștie face o gravă destăinuire. Consistorul gr. or. român din Arad a dat dílele trecute un circular către toți învățătorii diecesei, în care îi invită, ca împărțirea órelor de predare pentru anul școlar 1902/1903, s'o arangeze așa, încât 17 din suma totală a órelor pe săptămână să se întrebuințeze pentru predarea în limba maghiară. — Déca destăinuirea numitului diar corespunde adevérului, atunci — supunerea consistoriului din Arad la ucazurile ministrului Wlassics constitue un fapt din cele mai triste. Er decât ne gândim, că pentru procederea uniformă consistoriului din Arad se va fi pus în înțelegere cu consistoriile din Sibiu și Caransebeș și numai în urma acésta va fi dat cercularul din cestiune, inima fie-cărui dintre noi trebuie să se strângă de durere în fața acestui act de supunere fără protest și fără o manifestare a întregii biserice contra ordinului despotice și ilegal al ministrului. Sperăm, că o convenită lămurire se va da în curend din partea autorităților superioare școlare, căci e vorba, ca învățământul nostru primar confesional să fie mai bine de jumătate maghiarisat.

Maghiarisarea Rutenilor.

Pressa maghiară cântă imnuri de laudă episcopului gr. cat. rutén Firczak din Muncaci. În urma ucazului ministrului Wlassics privitor la predarea limbei maghiare în școlile primare, Firczak a adresat preoțimeii rurale din nefericita lui diecesă o pastorală, în care pune la inima preoților, ca conducători spirituali ai poporului și ca directori școlari, să-și dea totă silința, „ca populația ruténă să-și însușescă cât mai fundamental limba maghiară, pentru-ca și în limbă să înțelegă pe fratele său, pe Maghiar, cu care în sentimente pururea a fost una“. — Nu-i modru, episcopul Firczak aspiră la vr'un titlu de „baron“, séu la ceva mai mare, de s'a dat cu totul pe partea maghiarisatorilor, punendu-se însuși în fruntea acestora și îndemnând pe credincioșii săi să-și lapede limba, adecă caracterul național. Tristă decadentă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cum a dejucat Eliade cabala rusescă.¹⁾

(Fragment din Issahar, Anexa 10, p. 89—100).

Regulamentul organic se pusese în aplicare sub guvernul lui Kisseleff, în 1831 în Muntenia, și 1832 în Moldova. Însé interesul politicii rusesci cerea, ca el să nu fie cunoscut publicului, din cauza articolului, care răpia autonomia țării și care fusese adaus în ascuns, după votarea regulamentului de cameră. Pentru aceea lui Eliade, ca editor, i-se impune prin contract, ca să dea guvernului 300 de exemplare, ér restul să le țină închise un an, și decât la împlinirea acestui termen nu i-se va da voie spre a le publica, să i-le cumpere guvernul.

„Bine!“ cugetă în sine Eliade, care își făcuse planul de a dejuca cabala rusescă; și díse postelnicului: — Eu, ca

editor, cu 300 de exemplare, cari le voi dá gratis guvernului, cumpér manuscrisul și pot tipări câte exemplare voesc. Și, fiind-că acésta carte, ca lege a țării, e trebuitoare tuturor, decât voiú tipări peste 300, încă 100 de mii de exemplare și, decât după un an nu mi-se va da voie să le public, socotind câte un galben exemplarul, guvernul imi va răspunde 100 de mii de galbeni și-și va lua cărțile. — Cum? — díse postelnicul; mai spune odată, că nu pricep bine.

Eliade repetă cele díse, adăogând, că prin acésta nu va eși din cuprinsul contractului.

— O bată-te să te bată, — răspunde postelnicul, punendu-i mâinile pe umeri. Éta mijlocul de a-ți face stare. Fiind-că mi-o spui formal, așteptă să raportez și-ți voiú aduce răspunsul, cum se adaugi acésta clausă.

Generalul Kisseleff, când fú întrebat de postelnicul în acésta privință, — „omul acesta — díse, — este séu prea onest, séu prea nerod“.

Onest eram, — adaugă Eliade, — cât pentru cele ce erau ale patriei mele;

ér cât pentru scopurile Rusiei, nerođia mea a costat'o mult.

Generalul hotări clausa contractului astfel, ca la întâmplare de a nu i-se da voie să publice regulamentul, guvernul să-i cumpere numai 2000 de exemplare.

Se semnă astfel contractul de tipărire și, în curs de un an, tipărindu-se regulamentul, se deteră guvernului 300 de exemplare spre a se împărți autorităților. După un an dela tipărire nedându-se voie de a-se publica restul, guvernul ridică și închise în arhivă 2000 de exemplare, răspundend editorului 2000 de galbeni. — Lui Eliade însă îi mai rămăseră 1500 de exemplare, cu cari își propusese a paraliza planul inamicilor și pe cari le ținú ascunse până la retragerea Muscalilor din țară. „Pentru-că, — adaugă Eliade, — eu a-și fi fost în adevăr un nerod, decât a-și fi tipărit numai 2000 de exemplare, când contractul nu mă mărginea câte să tipăresc, ci numai îndatora guvernul, câte să cumpere“.

După urcarea pe tron a lui A. Ghica la 1834, Eliade se duse la ministrul de interne, M. Ghica, fratele domnitorului, și-i

atrasede atențiunea asupra anomaliei de a nu se fi publicat încă legea, după care se guvernă țera de doi ani, îi arată învoirea sa cu guvernul Kisseleff, că el are încă disponibile 1500 de exemplare. Îl rógă să dea ordin autorităților, ca să facă cunoscut celor ce ar dorî să-și procure regulamentul, care se va depune prin județe, pe la profesori și alte persoane.

Și așa în scurt timp se împărțiră cele 1500 de exemplare amatorilor fără mijloce, chiar gratis.

La 1836 [I. Ghica și A. D. Xenopol pun acésta dată la 1838], venise timpul, ca Rusia să culégă fructul politicii sale. Consulul cerú domnului, să propună adunării generale spre revisuire regulamentul organic, în care se se încorporeze și legile făcute de la votarea lui până atunci. Acum era să iasă la lumină și articolul secret, care decât s'ar fi publicat sub guvernul rusesc, i-ar fi deochiat politica.

Membrii comisunii alese de adunare spre a cerceta regulamentul, erau: Ștefan Bălăceanul, Em. Bălăceanul, Câmpeanul, I. Otetelișar, al, Gr. Cantacuzino, I. Russet,

¹⁾ Din conferența „Ioan Eliade Rădulescu“ ținută la 20 Ianuarie 1902 la teatrul Național din Craiova, de M. Strajan.

Cestiunea confirmării lui Mangra. Diarele unguresci publică următoarea scire: „*Függetlenség*“ din Arad scrie, că secretarul din ministerul de culte Mihail Zsilinszky, a făcut o declarație interesantă în Bekes-Csaba în *afacerea Mangra*. Zsilinszky luând parte la o festivitate de gimnastică, a convorbit c'un bărbat fruntaș aradan despre scaunul episcopesc din Arad. Secretarul de stat a declarat, că ministrul de culte și instrucțiune publică Wlassics consideră alegerea de episcop a lui Mangra de *afacere de naționalitate* și tocmai din cauza acesta nu se amestecă în aceea, că ce fel de propunere va înainta guvernul coronei în cestiunea confirmării. *Sôrtea episcopiei lui Mangra* — continuă secretarul — *stă exclusiv în mâinile lui Coloman Szell*. Szell, ca ministru de interne, a intervenit și tratăză afacerea ca *afacere de naționalitate*. Secretarul de stat nu crede, ca decisiunea să se întempele de-ocamdată, fiind-că pactul ocupă tot timpul ministrului președinte.

Pörta solicită acțiunea puterilor. Din Constantinopol se telegrafăză, că pörta otomană pregătesce o nouă notă circulară către cabinetele marilor puteri europene în cestiunea agitațiunilor sedițioase din Balcani. De astă dată nu e vorba numai de propaganda revoluționară a Bulgarilor, ci în deosebî de spiritul iredentist, ce în timpul din urmă s'a accentuat în elementul albanez. Pörta va cere, ca puterile în acțiunea lor diplomatică să ia în comun o decisiune cu privire la agitațiunea pretendentului Aladro Kastrioti.

Pe când pörta vré să facă acesta și mai vré, ca prin intervenția puterilor să introducă reforme în Macedonia, aducând lucrul acesta la cunoștința populațiunei Macedoniei printr'un manifest, din Sofia se anunță că colonelul în retragere bulgar Zancov șeful revoluționarilor macedoneni, a dat un contra-manifest. El învită pe Bulgari să nu șovășescă și să lupte la infinit pentru „sfânta cauză“.

„Încă nu-i gata“...

Diarele din monarchie, mai ales însă cele din Budapesta, vestiseră Țilele trecute, că *pactul austro-ungar* e gata și că n'au mai rămas, decât cestiuni bagatele asupra cărora încă se va face o învoială.

Scirea acesta o desminte acum însuși ministru-president Coloman Szell. Intr'o convorbire, ce a avut'o cu corespondentul unui Țiar, Coloman Szell a declarat următoarele:

— „D-vóstré scrieți, că pactul e gata. Așa-i, că veți acum și d-ta, că *pactul încă nu-i gata*. Am conferit ore și Țile întregi și n'am putut isprăvi încă, ér d-vóstră vestiți, că e gata pactul. *Nu e gata încă*. Acesta, vă rog, s'o luați spre știință“.

Cumcă pactul nu e gata încă, reiese lămurit din cele ce se publică în Țiare privitor la tratările, ce au avut loc Sâmbătă în Viena. Miniștri austriaci și ungari au avut Sâmbătă o conferență, care a durat — c'o întrerupere de două ore — dela 9 ore dimineța până la 8 ore séra. La desbatere au luat parte cei doi miniștri presidenti, miniștri de comerț și de finanțe.

Oficiosul „*Budapesti Tudositó*“ e informat, că s'a dobândit o învoială asupra mai multor puncte însemnate, ér cu privire la alte puncte s'a obținut o apropiere, însă cu privire la număróse puncte există încă diferențe mari, așa încât asupra acestora tratările vor trebui să urmeze. Tratările vor urma în Budapesta. Miniștri ungari au părăsit alaltăieri séra Viena.

În urma declarației, ce a făcut'o Coloman Szell, organele pressei opoziționale maghiare soméză pe ministrul președinte ungar să facă a-se întinde tratările asupra „întregului complex“ al pactului, căci Ungaria vré să știe, câte jertfe va aduce pentru acest pact la singuraticele poziții. Dăcă Coloman Szell — Țic foile amintite — voesce să facă un pact drept și echitabil, să elimineze din el tóte elementele umilitóre și păgubitóre, cari s'au grămădit în vechiul pact, în urma năivității și nesciinței guvernelor unguresci.

Stările din România în lumină evrească.

Țiarul „*Jüdisches Volksblatt*“ din Viena publică următoarea corespondență originală din Bucuresci:

„Cu tótă recolta cea bună, situația economică a țerii nu e de loc așa splendidă, cum le place rapórtelor oficiale a o zugrăvi. Prin legislația dușmănoasă față cu străinii este împedecată înflorirea industriei, ér fără industrie, agricultorul nu găsesce piață pentru produsele sale. Clasa domnitóre n'are nici atragere pentru muncă, nici capital. Căci adevărul civis romanicus nu cunoșce, decât o singură țintă, de a ajunge cât mai curând la un post gras în serviciul statului, fie ca civil, fie ca militar. Acéstă gónă după carierele ușóre și strălucite, s'a generalizat în tótă țera, și fiul țeranului și al cetățenului bogat este educat în acest spirit, el nu vré să urmeze cariera cinstită a tatălui său, ci vré să între în serviciul statului. Acéstă îmbulzélă la serviciile publice pe de-o parte, ér pe de alta împrejurarea, că de câte ori se schimbă regimul, tot-déuna rămân pe drumuri o mulțime de funcționari, produce o sumedenie de existențe catilinare, demagogi de cea mai rea specie, cari infectéză atmosfera politică. Aceștia sunt agitatorii cei mai înverșunați contra „străinilor“, cari ar puté even-

tual să le ia pânea din gură, aceștia sunt vecinicii răsvrătitori contra Evreilor, a căror muncă liniștită le este un spin în ochi. Ei se aventă la conducere, pe când adevărul popor român se retrage și este terorizat“.

Corespondentul Țiarului evreesc reproduce nisce pretinse declarațiuni ale d-lui P. Carp, care ar fi Țis:

„Este indiferent, dăcă România s'a atașat séu nu la politica triplei alianțe, deóre-ce acesta fiind o alianță negativă, alipirea României la această alianță nu póte să aibă, decât efecte negative. Putem avé convingerea, ar fi urmat d-l Carp, că în convenția triplei alianțe nu este prevăduț nici un eas concret, în care ar urma cooperația puterilor din tripla alianță, din contră convenția a stipulat numai în general, că dăcă una din aceste puteri ar fi atacată, cele-lalte două să fie obligate a o sprijini. Tot o importanță negativă ar avé și dubla alianță, așa că Franța e paralisată atât prin tripla, cât și prin dubla alianță. Între asemenea împrejurări nici nu póte fi vorba în sens practic de ideia de revanș a Franței. Aceleași efecte le-ar avé și acordul între Austro-Ungaria și Rusia relativ la politica din Balcani, de ore-ce fără învoirea Rusiei este imposibilă o schimbare a statutului quo. Dăcă de exemplu mișcarea din Macedonia ar duce la o revoltă, atunci cele două puteri ar însărcina pe Turcia cu restabilirea ordinii.

Trecând asupra României, d-l Carp ar fi constatat, că noua lege a meseriașilor, al cărei regulament acum se elaborează, *nici-odată nu se va aplica* și ar fi accentuat, că ura contra străinilor nu correspunde nici problemelor civilisatorice ale țerii, nici intereselor sale economice. Eu am enunțat-o acesta, ar fi Țis d-l Carp, fără rezervă și în cameră. Este mare întrebare, continuă d-l Carp, dăcă sistemul de economii introdus de Sturdza se va puté menține pentru durată. Budgetul stabilit de Sturdza face 218 milioane lei, pe când budgetul, pe care îl stabilesc Carp, când era ministru-președinte era de 227 milioane. Un guvern nu póte eși cu socotelile sale numai prin economii. Pentru stingerea împrumutului de 175 milioane, scadent peste doi ani, va trebui să se facă un nou împrumut și cu cât se va face acesta mai curând, cu atât mai favorabil va fi. Probabil, că tratările în acéstă privință se vor începe la tómnă. Cheltuielile de vr'o 15 milioane lei, necesare pentru procurarea de tunuri cu tir repede, se vor puté acoperi din prisosurile anilor viitorî. Recolta bună din anul acesta va influința favorabil asupra situației financiare a țerii, deși recolta porumbului lasă mult de dorit.

Remanierea ministeriului nu a produs nici o schimbare, continuă corespondentul. Cea mai mare grijă a guvernului o forméză nervus rerum, ér bărbații întrați în ministerii sunt chemați a-l sprijini pe d-l Sturdza în punctul acesta. Mari speranțe nutresce d-l Sturdza față cu noul ministru de finanțe d-l Costinescu, fostul director al băncii generale. Dér este sciut, că acest domn a fost tot-déuna mare dușman străinilor și un înverșunat antisemit, așa că în privința acesta de la el nu ne putem aștepta nici la un bine. Nici întrarea în cabinet a lui Pallade nu însemnéază nici un pas spre îndreptare, ér numirea lui Stătescu la ministerul justiției este echivalentă cu un regres în justiția română. Marele cabinet liberal așa-dér, despre care visa d-l Sturdza, plutesce tot în apele vechi ale dușmăniei față cu tot ce ar correspunde unui program cu adevărat liberal și nu ofere nici o garanție pentru îndreptarea stărilor în România“.

Tot clișeuul vechi și cunoscut al corespondenților evrei, cari ar dori ca liberalismul în România să fie interpretat în sensul, cum îl vedurăm aplicat în țerile din apus în jumătatea a doua a secolului trecut. Acel liberalism însă, se știe, că a început să-și piardă însemnătatea chiar și

în țerile, unde s'a zămislit, pentru-că a fost prea de tot falsificat prin cultivarea intereselor jidovesci.

Victor Mihalyi de Apșa, metropolitul de Alba-Iulia, în numele său și al fraților: Petru, deputat dietal, Ioan, protosc al comitatului Maramureș, precum și al familiilor acelora, cu inima plină de durere dă de șcire, cumcă sora lor

Ileana Mihalyi de Apșa,

văduvă Antoniu Várady de Kassa,

în urma unei bóle îndelungate, ađi Duminecă la 9 ore din Ți, împărțită cu ss. sacrame, a adormit în Domnul în etate de 67 ani. Osémintele i-se vor astruca în cimiteriul gr. cat. din Blășiu, Marți în 26 (13) August 1902 la 3 ore din Ți.

Blășiu, la 24 (11) August 1902.

Fie-i țérina ușóră și pomenirea-i binecuvântată!

SCIRILE DILEI.

12 (25) August.

Escelența Sa Dr. Victor Mihalyi, arhiepiscopul și metropolitul din Blășiu, a suferit o dureróasă lovitură prin pierderea iubitei sale surori Ileana Mihalyi de Apșa, văduvă Varadi de Kassa, care a răposat eri. Duminecă, în Blășiu. — Ne asociem din inimă doliului Escelenței Sale și adresăm sincere condolențe ilustratei familii Mihalyi de Apșa.

Defraudări în Timișóra. Foile unguresci publică următoarea șcire: Procurorul comitatului Timiș. Dr. Constantin Sturdza fusese tras în cercetare disciplinară pentru ore-cari neorândueli. D-l Sturdza, a făcut recurs la comitetul administrativ contra acestei cercetări, care după părerea sa a fost nedreptă. În recursul său d-l Sturdza a relevat nisce lucruri, cari vor provoca senzație în tótă țera. El spune, că timp de 15 ani a avut ocaziune a studia manipulația banilor orfanilor și a descoperit cele mai mari neorândueli. La 1899 a fost însărcinat cu studiarea bilanțului de la cassa orfanilor și în raportul, ce l'a prezentat viceșpanului în privința acesta, a constatat, că din fondurile orfanilor lipsesc două milioane coróne. Raportul acesta a provocat mare consternație. Fișpanul a numit o comisiune de anchetă. Comisiunea a verificat cele descoperite de d-l Sturdza, însă la intervenția fișpanului afacerea s'a făcut mușama. În urma recursului d-lui Sturdza însă afacerea va veni éráși la ordinea Țilei.

Mișcarea economică în România. Consulatul austro-ungar diu Bucuresci în raportul său de pe luna Iulie raportéză, că în Bucuresci s'a înființat o nouă societate pe acții sub numele „Societatea comercială română“ cu un capital de 100,000 lei, care se va ocupa cu diferite întreprinderi comerciale, ca exploatarea de păduri, mine și petrol.

Același consulat raportéză, că nisce capitaliști germani au înființat în Valea Călugărescă o fabrică de chimicalii cu un capital provisor de 400,000 lei. Fabrica își va începe lucrările în Septembrie și va fabrica de-ocamdată fosfor. Dăcă acéstă fabrică va puté sustine concurența, Țice raportul consulatului, atunci importul din Austro-Ungaria, care la 1900 a fost de 2,296,938 chilogramme, va înceta cu desăvîrsire.

Emigrările jidovilor din România. Sub titlul acesta Țiarul „N. Fr. Pr.“ din Viena publică o corespondență din Bucuresci, în care corespondentul se plânge de persecuții și șicane. Revisorul școlar Mustața din Iași ar fi închis peste 50 de

și I. Filipescu. Dér să lăsam cuvântul lui Eliade.

Cu toți acești membrii eram în relațiuni intime încă dela societatea filarmonică. În prima séră după numirea lor, ne adunărăm cu toții la d. I. Cămpineanul. Acolo le Țisei: Domnilor, în cercetarea ce veți face, veți afla în originalul regulamentului subsemnat de 190 membri ai adunării de revisie, veți afla un articol, care Țice, că de astăđi înainte ori ce legiure se va face de corpul legislativ al țerii, să nu mai aibă putere de lege, până ce nu o va încuviința curtea protectóre, și întări curtea suzerană. Cu acest articol, sub protecția binefăcătóre a Rusiei, suntem mai réu, decât în Țilele lui Caragea, când țera din autonomia sa își da singură legi și nu mai întreba pe nimeni.

— Nu se póte, răspuseră cei mai mulți din cei adunați. Noi am fost membri și în adunarea de revisie a regulamentului, și un asemenea articol nici nu s'a dat în desbatere.

— S'a adaus însă pe urmă, Țisei eu, după ce s'a subsemnat regulamentul de d-vóstră.

— Nu se póte.
— Eu Țic, că se póte, pentru-că s'a făcut.

— Ștefan Bălăceanul, — propuseră câți-va, — a fost unul din secretarii adunării de revisie, el cată să știe una ca acesta mai bine. Aidem cu toții la densusul să-l întrebăm.

Ne duserăm cu toții la St. Bălăceanul, ce locuia aprópe de d. Cămpineanul.

— Auđi ce Țice Heliade, — îl întrebă câți-va: cunosci dumnéta în regulament un asemenea articol, care să ne ștergă din ochi autonomia?

— Nu, răspuse Bălăceanul, — și nici nu póte exista.

— Dumneavóstră sunteți membrii comisiunei, Țisei eu, și vă asigur, că veți da peste articolul acesta. Atunci ce cugetați să faceți?

— Până nu-l voiú vedé cu ochii, nu pot crede, adause cu gravitate St. Bălăceanul.

— Nu putem decide nimic astă séră adaosera ceilalți; mai târđiú, vedénd și făcénd.

(Va urma.)

școlii jidovesci sub „pretext“, că instrucția nu se face conform programului statului. Guvernul pune taxe peste taxe pentru elevii evrei și multe alte persecuții se dă, că ar fi suferind „sermanii“ jidovi. Dintre „miile“ de casuri, corespondentul citează cazul lui Abraham Goldmann din Licila (Dobrogea), care ar fi servit 4 ani de zile în armata română și își îndeplinea toate datoriile față cu statul, și totuși a fost silit să-și vîndă proprietatea de pământ, ce o avea în numita comună și să ia lumea în cap. — „N. Fr. Pr.“ publică această corespondență pe pagina întâi a ediției de seara din 23 August.

Principele moștenitor al Germaniei, fiind invitat de Majestatea Sa monarhul nostru, va asista la manevrele armatei austro-ungare. Principele va sosi la 10 Septembrie în Sasvar (Ungaria) și va sta până în seara zilei de 16 Septembrie. Probabil, că principele profitând de ocazie, va face o vizită și Curții regale române la Sinaia.

Reprezentanța comunală a orașului Brașov este convocată în adunare generală pe Mercuri în 27, eventual Joi în 28 August st. n. la orele 3 p. m. în sala din casa sfatului. La ordinea zilei sunt 23 puncte.

Atentatul din Charkow. „*Neue Freie Presse*“ scrie: Privitor la atentatul în contra guvernatorului din Charkow, prințul Obolenski, se anunță, că un manifest al societății secrete „*Boyevaiia Organizatsia* („Organizarea luptei“) declară, că Obolenski a omorât prin lovituri de cnut șapte-deci de persoane. Toți funcționarii, cari l-au ajutat la acesta sunt considerați ca complici ai săi și vor fi pedepsiți ca atari. Se dă că Obolenski n'a scăpat de moarte, decât mulțumită unei haine ce o purta și prin care glonțul pătrunde cu anevoie. Starea șefului poliției din Charkow, Bessonow, nu s'a înrăutățit. Glonțul i-a pătruns în genunchi și pare ai fi distrus acolo un nerv puternic. Arma de care s'a servit atentatorul, a fost un revolver nichelat, cu deșe focuri. Se speră, că proiectilul n'a fost otrăvit.

Apel. În 3 August la 5 ore după amiază s'a deslănțuit asupra comunei noastre Bikis, districtul Năsăudului, o tempestă cu ghiață de mărimea alunelor și a ouălor de găină, care a durat 11 minute. Intrăre recoltă este nimicită; cucuruzele le-a culcat la pământ și ghiața le-a zdrobit cu totul, asemenea holdele și ierburile, încât nu este cu putință nici a-le cosi. Astă calamitate nu a fost destulă, căci în 9 August după amiază altă furtună cu vînt a împrăsciat fînațele strînse, încât bieții omeni au rămas fără nimica, și mulți sunt și vor fi siliți a lua lumea în cap. Suntem siliți deci a apela la ajutorul omenilor îndurători, rugându-i a deschide o listă de contribuții și ajutoarele ce s'ar stringe a-le trimite la adresa subscrisului, care după primire se vor publica cu mulțumită. — *Bikis*, în 15 August 1902. Cu stimă: *Damian Popp* preot local.

Restrîngerea manevrelor bulgare. Ziarul „*Neues Wiener Tagblatt*“ află din Sofia, că Bulgaria voia cu ocazia serbarilor de la pasul Șipka, unde s'a ridicat o biserică în memoria Țarului liberator, să mobileze, pentru încercare, o jumătate din armată, chiemând toate rezervele, însă Turcia a declarat, că decă manevrele bulgare ar lua astfel de proporțiuni, ea ar fi obligată să ia măsuri militare la hotare. Pentru asta manevrele de la Șipka au fost restrînse.

Victima razelor Röntgen. Tribunalul din Hannover a judecat zilele acestea o afacere unică în felul său. Acusatul era un distins medic cu numele Dr. Schirmeyer, specialist în bôle de femei. O damă tînără căreia îi creștea barbă, a consultat pe medic, că ce ar trebui făcut, ca să-și dispară perii de pe față. Medicul a îndepărtat perii cu razele Röntgen, însă în urma acestei operații s'au produs nise pe obraz, cari s'au prefăcut în rănii,

diformând fața frumoasei dame. Tribunalul l'a condamnat pe medic la o amendă de 300 mărci.

Urîțenia omenilor mari. Un profesor al universității din Paris a terminat de curînd pentru usul său personal o lucrare interesantă. El a notat semnele de degenerescență fizică a scriitorilor celebri. Resultă din acest studiu, că natura nu-și risipea altă-dată darurile pentru omeni de litere, autorul constatînd, că aproape toți literații — mai ales cei de origine engleză — erau atinși de o infirmitate ôre care. *Shakespeare* șchiopăta de piciorul stîng. *Byron* era șchiop de piciorul drept. *Milton* era orb. *Pope* era cocoșat. *Swift*, autorul călătoriilor lui *Gulliver*, era diform. Celebrii istorici *Hume* și *Gibbon* erau de o corpolență fenomenală. Cel din urmă avea nasul atât de lung și obrazii atât de umflați, încât d-na Deffant, care era ôrbă, păinduri odată figura — ceea-ce făcea tuturor vizitatorilor, cari îi erau prezentați pentru prima ôră — scôse un strigăt de grôză, credîndu-se victima unei mistificații. Cu toate acestea, ni-se pare, că aceste caractere fizice așa deșe particulare literaților, nu ajung spre a proba urîțenia marilor scriitori.

Tinerimea română din Zêrnesci invită la reprezentația teatrală împreună cu *dans*, ce se va ține Joi, în 15 (28) August 1902, în sala cea mare a hotelului comunal din loc. Inceputul la orele 7 1/2 seara. Prețul de intrare: la bunăvoința P. T. public. Venitul curat este destinat pentru bibliotecă școliei. Ofertele marinimose se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Programul: 1) „Surugiul“ monolog comic, de Vasile Alexandri. 2) Teatru: „Un om buclucaș“ comedie într'un act, de Michel și Labiche, localisată de d-na M. Baiulescu. După producțiune urmază dans.

Un concert urmat de dans va arangea tinerimea română din *Pecica-română* la 15/28 Aug. (Sf. Maria mare) în sala asilului de băieți. Prețul de intrare: Locul I 2 cor. 40 fil. Locul II 1 cor. 60 fil. Loc de stat 1 cor. Comitetul arangiator: Aureliu Novac, președinte. Octavian Tămășdan, secretar. Ioan Ardelean. Petru Russu, Ioan Sfăt, Virgil Ciacian, Alexandru Roja, Stefan Tămășdan jun. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat, pentru scop filantropic. Contribuirile se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Programa: 1) „Corôna cufundată“, de Bönice, esec. de corul bărbătesc. 2) „Doina“, poezie de G. Coșbuș, decl. Ioan Sfăt. 3) „Reminiscences de Lucia di Lamermoor“, F. Liszt. esec. la pian prin d-șora Olga Gerich. 4) „Somnorose pășărele“, * * * esec. corul bărbătesc. 5) „Nărodul și neguțatorul“ dialog de A. Pan, decl. de L. Igrășan și A. Roja. 6) „IX-mo concerto“, de C. Beriot, esec. prin violină de V. Ciacian. 7) „Noua călugărită“ de * * * corul bărbătesc. 8) Phantasie „Ballet“, de C. Beriot esec. prin violină de Virgil Ciacian, acom. la pian Olga Gerich. „Sêrbăica“, de I. Vidu, esec. de corul bărbătesc.

Rectificare. În rubrica „Literatură“ din numărul de Duminecă, în aprecierea valoroșei cărți a d-lui canonic metropolitan Dr. Augustin Bunea „Episcopii Petru Paul Aron și Dionisie Novacovici“ s'a strecurat o eróre, punîndu-se prețul pentru România 10 lei, în loc de 5 lei.

Villa Kertsch. Atragem atențiunea publicului, care petrece în vilegiatură la Brașov, asupra vilei Kertsch, situată lângă palatul de justiție, unde se află odăi arangiate cu tot confortul, ér în parterre restaurant cu grădină.

Ce e bun, nu e scump. Se atrage atențiunea on. public străin, că la cumpărăturile ce le face, să aibă în vedere firma *M. L. Laszlo succesor Iuliu Popp*, tîrgu Vinului 29. Piața Redisc Ioșif, unde se învîd cu prețuri reduse toși articuli de sezon.

Despărțământul „Zêrnesci“ al Asociațiunei.

Onorată Redacțiune!

Voind a reveni asupra cestiunei despărțământului „Zêrnesci“ al „Asociațiunei“ sulevată în corespondența din nr 172 n. c. al ziarului d-vôstré, permitemi-mi Vê rog, a face unele reflec-

siuni asupra unui punct al corespondenței și a mă pronunța în general asupra sorții amintitului despărțământ.

Din corespondența amintită reiese limpede, că fostul despărțământ II (Bran) cu centrul în comuna Zêrnesci, a prosperat și s'a ridicat la reputația de care se bucura pe acel timp, numai cu concursul comunelor brănene. Aserțiunea, că fără participarea acelor, sôrtea despărțământului ar fi fost aceea în care se găsește de facto astăzi, nu mi-se pare basată. Din contră, motivele aduse în discuția diaristică pe acel timp se susțin și astăzi, pe basa rapôrțelor anuale publicate de dirigentul despărțământului în organul de publicitate al „Asociațiunei“.

Prin acesta însă nu voesc a acusa de indolență inteligența de pe acel timp a comunelor brănene, dér nici nu voesc a lua în apărare isprăvurile inteligenței de astăzi din comuna Zêrnesci, pentru-că cine cunôșce în de-ajuns starea socială din comunele brănene și aceea din comuna Zêrnesci, ușor pôte afla motivul indiferentismului, ce a existat și există și astăzi între aceste două grupări de inteligență.

Acest indiferentism nu pot dîce, că provine din vre-o pornire rêuțaciôșă, ci din cauza situațiunei topografice a comunelor brănene, precum și din cauza egoismului prea pronunțat, ce stăpănește inteligența din Zêrnesci.

Bine a făcut inteligența din comunele brănene, că s'a grupat în jurul unui centru de activitate deosebit și mai firesc, și e afară de ori-ce îdoiélă, că rezultatele practice vor fi neasămănat mai îmbucurătoare.

Ceea-ce privesce sôrtea despărțământului „Zêrnesci“ cu cele 4 comune mărginașe, corespondentul descrie numai tristul adevêr.

Domnul avocat Nicolau Garoiu, fostul director al despărțământului, care prin poziția sa socială, prin tactul și energia ce tot-déuna l'a caracterizat, ridicase despărțământul nostru la frumosul renume, la care pôte nu se ridicase nici unul din despărțăminte, scim că a demisionat. Cu regret am fost luat scire la timpul său despre demisiunea d-sale din acest post onorific de director, post pe care cu atâta demnitate îl purtase.

Motivele de dimisionare ale d-lui Nicolau Garoiu — pe cari nu vreu să le înșir aici — pentru persôna d-sale sunt destul de grave, și cred, că ar dreptate, dér despărțământul, cauza comună, care suferă pagube necalculabile, — nu pörtă nici o vină. În respectul acesta, decă demisia d-lui avocat Nicolau Garoiu este irevocabilă și decă d-l Dr. Iancu Mețianu nu și-a oferit încă binevoitorul concurs la începerea activității despărțământului după o stagnare de 3 ani de zile, pe această cale este rugat a interveni pentru convocarea comitetului despărțământului, care va avé chemarea a-se constitui de nou, a alege de director pe însuși d-l Dr. I. Mețianu și astfel a se pune capêt unor stări regretabile.

V.

Convocare.

Comitetul despărțământului „Făgăraș“ al „Asociațiunii“ pentru literatura rom. și cultura poporului rom., prin această convocă adunarea generală cercuală pre 31 August st. n. 1902 în *Arpașul inferior* și invită cu tötă onôrea pe toși membrii și sprijinitorii Asociațiunei.

Program: 1. Participare în corpore la serviciul divin. 2. Deschiderea adunării prin director. 3. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului, prin secretar. 4. Raportul cassarului. 5. Esmiterea comisiunilor pentru censurarea rapôrțelor și încassarea taxelor dela membrii vechi și înscrierea de membrii noi. 6. Rapôrțele comisiunilor. 7. Disertațiunii, cari vor fi a se prezenta presidului cu 2 zile mai înainte spre censurare. 8. Eventuale propuneri. 9. Alegerea a 2 delegați la adunarea generală. 10. Inchiderea adunării.

Făgăraș, 21 August 1902.

I. Macaveiă, m. p. Dr. Șenchea m. p. director. secretar.

Apel.

„Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“, una din puținele nôstre instituțiuni valoroșe de cultură, își va ține adunarea generală de êst-timp în orașul nostru în zilele de 7 și 8 Septembrie st. n. a. c.

Este prima ôră, că poporul român din aceste părți extreme ale patriei nôstre are fericirea a primi în mijlocul său pe reprezentanții unei societăți, ce s'a pus ca devisă sublimă: *Propagarea culturii naționale prin fondarea unui teatru român*, este prima ôră când ni-se oferă buna ocaziune de a-ne achita în mod demn de o veche datorie națională, ce ni se impune prin *sprijinirea morală și materială* a acestei valoroșe instituțiuni culturale.

Subscrisul comitet nu se îndoescă nici pe un moment, că onoratul public român din aceste părți se va ridica și cu această ocaziune la culmea datoriei sale naționale, de aceea ne luăm voie a ne îndrepta cătră dînsul cu deplină încredere cu acea rugare căldurôșă, că de-oparte cât mai mulți să între în șirul membrilor societății, de altă parte să se prezente la adunare în număr cât mai considerabil.

Spre atingerea unui rezultat cât mai îmbucurător, care să ne facă onôre și să ne ridice prestigiul înaintea nêmului nostru, apelăm la tötă suflarea românescă din aceste părți, dér cu deosebire la generositatea institutiunilor nôstre de credit și economii, la preoțimea și învățătoria din ținut și peste tot la înțrăga parte inteligentă a poporului nostru, ca să ne onoreze cu sprijinul lor marinimos și binevoitor.

Lista de înscriere, împreună cu sumele încassate, se va înapoia comitetului cel mult până în ziua de 5 Septembrie st. n. a. c.

Bistrița, la 12 August 1902.

În numele comitetului arangiator:

Gerasim Domide, Dr. Victor Onișor, președinte. secretar.

ULTIME SCIRI.

Paris, 25 August. Presidentul *Loubet* a făcut o vizită reginei-mame *Christina* a Spaniei. După president regina-mamă primul pe ministrul de externe *Delcassé*.

Berlin, 25 August. În cercurile diplomatice de aici se vorbește despre o apropiată vizită a regelui *Alfons XIII*.

Londra, 25 August. Președintele statelor unite, *Roosevelt*, a început erî un turneu electoral, care va dura două săptămâni. În acest turneu va ține 40 de discursuri.

Diverse.

O petițiune scurtă. În luna *Brumarie* a anului XI, după calendarul format în vremea marei revoluțiuni franceze, ceea-ce după calendarul nostru însemnă în Octombrie anul 1802, locuitorii orașelului *Caudebec* din Franția făcură o petițiune la minister pentru a face o șosea dela *Caudebec* la *Rouen* și *Hâvre*. Cererea lor nu fu ascultată și atunci un fruntaș din *Caudebec* scrisse următoarele cuvinte marelui *Bonaparte*:

— „Cum ți-a ajutat *Dumnezeu*, de te-ai făcut un domn așa de strălucit în lumea această, ajută-ne și nouă să ni-se dea voie de a pute construi drumul de care avem lipsă în afacerile nôstre comerciale.“

Șoseua fu construită.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 23 August 1902.

H. Pomul verde, *Nicu Filipescu*, *Bucuresci*; *Gaal*, *T. Beese*, *Gamó*, *Giula*, *Dobiaschi*, *Arad*; *Iazar*, *Tusnad*; *Suljok*, *Giudea*; *Sony*, *A. Iulia*; *Richard*, *Pelme*, *Viena*; *Lindauer*, *Charlottenborg*; *Greberowsky*, *Constantinescu*, *Sinaia*; *Simovici*, *Popițeanu*, *Vonulescu*, *Bucuresci*.

H. Europa: *Körber*, *Seghedin*; *Spitz*, *Pesta*; *Baumgartner*, *Kunody*, *Brauner*, *Vien*; *Orghidan*, *Iorgulescu*, *Nicolaevici*, *Bucuresci*.

H. Orient: *Atkary*, *Viena*; *Bălint*, *Cs. Somlyó*; *Meissner*, *Traugott*, *Vaș*; *Negreanu*, *Ionescu*, *Bucuresci*; *Christodulo*, *Găiești*; *Cetățianu*, *Galați*; *Enescu*, *Bacău*; *Dimitrescu*, *Homorici*.

H. Grand: *Orășanu*, *Brăila*; *Dumitrescu*, *Bucuresci*; *Brunner*, *Londra*; *Ott*, *Pesta*.

H. Bucuresci: *Jerabek*, *Zelau*; *Ban*, *Pesta*; *Albert*, *Orman*; *D. na Kleinhenpelt*, *Turda*; *Schubert*, *Dresda*; *Trist*, *Albota*; *Sigmund*, *Ploiești*; *Iorganda*, *Corfeanu*, *D. na Kaufmann*, *Bucuresci*.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 August n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.20
Renta de corone ung. 4%	98.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonuri rurale ungare 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	202.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	162.25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hartie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.55
Losuri din 1860.	152.30
Actii de-ale Banței austro-ungarã	15.85
Actii de-ale Banței ung. de credit.	727.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	682.25
Napoleoniori	19.06
Marci imperiale germane	117.—
London vista	239.70
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corone	100.15
Note italiene.	94.35

Cursul pietei Brașov.

Din 23 August n. 1902.

Banot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	"	18.88
Napoleoniori.	19.04	"	19.07
Galbeni	11.20	"	10.80
Ruble Rusesco	2.54	"	—
Marci germane	117.25	"	—
Lire turcesco	21.40	"	21.50
Scris fonc. Albina 5%	101.—	"	102.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 22 August 1902.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	10	80
"	Grâu mijlociu	10	40
"	Grâu mai slab	10	—
"	Grâu amestecat	8	—
"	Săcară frumoză.	7	60
"	Săcară mijlocie.	7	40
"	Orz frumos.	6	80
"	Orz mijlociu.	6	60
"	Ovės frumos.	4	80
"	Ovės mijlociu.	4	70
"	Cucuruz	8	80
"	Mălaiu (mei)	8	—
"	Mazăre.	18	—
"	Linte	18	—
"	Fasole	10	—
"	Sămēntă de in	24	—
"	Sămēntă de cânepă	6	—
"	Cartofi.	1	70
"	Mazărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	04
"	Carne de berbec.	—	72
100 kil.	Seu de vită prospēt.	44	—
"	Seu de vită topit.	64	—

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 19 August n. de 45.950 capete, la 20 August au intrat 891 capete și au eșit 883 capete, rămânând la 21 August în. un număr de 45.958 capete.

Se noteză marfa ungerescă: veche grea dela 104—106 fil. tineră grea dela 111—112 fil., de mijloc dela 110—111 fil. ușoră dela 110—111 fil. — Sărbescă: grea 109—111 fil., de mijloc 108—109 fil., ușoră 106—108 fil. kilogramul.

Cursul losurilor private

din 20 August 1902.

	ommp.	litre
Basilica	19.20	20.25
Credi	428.—	431.50
Clary 40 fl. m.	195.—	198.—
Navig pe Dunare.	—	—
Insbruck	82.50	84.50
Krakau	74.50	76.50
Laibach	70.—	74.—
Buda	—	—
Pa'ffy	185.—	195.—
Crucă roșie austriacă	190.—	194.—
" " ung.	55.—	6.—
" " ital	27.50	28.50
Rudo f	75.—	79.—
Salm	285.—	287.—
Salzburg	75.—	78.—
St. Genois	264.—	274.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	424.—	427.—
" 4% 50	43.—	45.—
Waldstein	67.—	69.—
" de 10 franci	84.—	85.75
Banca h. ung.	—	—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 21 August 1902

Sămēnțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Grâu Bănățenesc	80	7.25
Grâu dela Tisa	80	7.20
Grâu de Pesta	80	7.15
Grâu de Alba regală	80	7.15
Grâu de Bácska	80	—
Grâu ungeresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Sămēnțe vechi ori nouă	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Săcara	nutrey.	60—72	6.10
Orz	de rachiu	60—62	5.90
Orz	de bere	62—64	5.25
Ovės		64—66	5.15
Cucuruz	bănățen.	75	—
Cucuruz	alt soi	78	—
Cucuruz	" "	—	—
Hirișcă	" "	—	4.50

Bursa de București

din 21 August 1902

Valori	De bēndă	Scad. cup.	Cu banl gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	98 1/4
" Impr. 1892	5%	Ian.-Iul.	97 1/2
" din 1893	5%	" "	97 1/2
" 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	—
" Impr. de 32 1/2 mil.	4%	Ian.-Iul.	84 1/2
" Impr. de 50 mil.	4%	" "	84 3/4
" Impr. de 274 m. 1890	4%	" "	85 1/4
" Impr. de 45 m. 1891	4%	" "	85.—
" Im de 120 mil. 1894	4%	" "	85.—
" Impr de 90 mil. 1896	4%	" "	85 1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6%	Mai-Nov.	85 1/2
" Casei Pensiunilor fr. 300	10%	" "	—
" comunei Bucuresti 18-83	5%	Ian.-Iul.	—
" din 1-84	5%	Mai-Nov.	—
" " din 188-	5%	Ian.-Dec.	—
" " din 1890	5%	Mai-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iul.	98 1/8
Scris. fonciare rurale din 18-	4%	" "	86 1/2
" urbane Bucuresti	5%	" "	86 1/2
" Iasi	5%	" "	80.—
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6%	" "	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	5%	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 84.—	5%	intr. v.	—
Banca agricola	5%	150 v.	2375
Banca azricla.	5%	intr. v.	200
Dacia-România ult. div. 85 lei	2%	" "	155.—
Naționali de asig. ult. div. lei 43	2%	" "	89.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	2%	" "	—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	2%	" "	—
Soc. rom. de hartie ult.	1%	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 l. l.	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	3000	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hărtii 80 l	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramaxs	200	" "	—
20 franci aur	" "	" "	—
Fabricile Unite de gaze.	12	" "	—

Scompturi:

Avansa n. a Rom.	6%	Paris	5%
Avansuri pe efecte	7	P tersburg	5%
Banca agricola	9-10%	Berlin	—
Londra	8	Belgia	3
Viena	3 1/2	Elveția	3 1/2

De închiriat
este dela 1 Octomvre st. n. 1902,
o locuință frumoasă
cu cinci odăi de locuit, toate cătră stradă, o bucătărie, cămară, pivniță etc. în
strada Caterinei nr. 17,
apropo de piață.
Informațiunii tot acolo, la proprietarul casei.

Abonamente la
"Gazeta Transilvaniei"
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Nr. 12723—1902.

Licitațiune cu oferte.

Marți în 2 Septemvre a. c. la 10 ore a. m. se va ține la oficiul economic orașenesc licitațiune cu oferte, spre a se da în întreprindere lucrările de regulare a străzii Morii din Brașovul-vechiu, pentru care s'a proiectat a se spesa 5228 cor. 63 fil.

Amatori de asemenea întreprinderi au se-și înaintoze ofertele în scris la oficiul economic orașenesc până la ora sus numită.

Aceste oferte au se fie provădate cu timbru de 1 coronă și cu vadiu de 5% socotit după suma pro-

iectată, apoi au se fie închise și sigilate.

În textul ofertelor are a fi arătat în cifre și în litere suma, care are de cuget oferentul a o scădea din suma proiectată și a o exprima și în procente, mai departe oferentul are a da declarațiunea în contextul ofertului, că cunoșce condițiunile ofertului și a le licitațiunei, și că se supune acestora necondiționat.

Condițiunile specificate în proiectul speșelor, oferentul le pōte lua în vedere în localul oficiului economic orașenesc, tot-deuna înainte de mēzăzi dela 8—12 ore.

Brassó, 19 August 1902

1—2.638. *Maistratul orașenesc.*

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetē al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mōrte, aședământul seu de înmormēntare bogat asortat în cari tōte obiectele, atāt sorteile mai de rēnd, cât și cele mai fine, se pot căpata **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentant de monumente de **marmură**, carē **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vēnēt, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, iau asupra-mi și **transporturi de mōrți în străinătate.**

La casuri de mōrte a se adresa la

E. Tutsek.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē escuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tōte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, in tola mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de **HOTELURI**
și **RESTAURANTE.**

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugām a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

"Gazeta Transilvaniei" cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.